

Helsingin
Sanomat 27.5.89

TANSSI

Tallinnan Estonia-teatterin baletin toisessa ohjelmassa Kuoleman ja syntymän laulut, musiikki Kuldar Sink, koreografia Mai Murdmaa, lavastus ja puvut Kustav-Agu Püüman, solistit Angelika Agejeva, Andrei Izmestjev, Tatjana Voronina, Oleg Baranov, Igor Vassin, laulusolisti Leili Tammel ja soitinyhte.

Paremmen kuvan itsestään koreografina antoi Mai Murdmaa Estonian baletin toisessa ohjelmassa, jossa tanssittiin *Kuoleman ja elämän laulut* (Surma ja Sünni laulut) Federico Garcia Lorcan runojen pohjalta.

Teoksella on ikää runsaan vuoden verran, ja siinä on vähemmän liikekonstailua ja askelnikkarointia kuin Murdmaan edellisessä vierailubaletissa *Saatana saapuu Moskovaan*.

Teos on varsin rauhallinen, vaikka siinä joutuu kysymään monien piruettien ja konventionaalisten hyppysarjojen tarkoitusta. Varsinkin *Laulujen* alkupuolella saa vaikutelman kuin eivät tanssijat olisi selvittäneet edes itselleen, miksi he liikkeitään tekevät, ja sen vuoksi runojen sanoma ei oikein kirkastu katsojallekaan.

Tekstit ovat kyllä käsiohjelmassa Aale Tynnin ja Matti Rossin suomentamina, mutta ainoa, joka todella elää, kokee ja välittää niiden sisällön, on mezzosopraano Leili Tammel. Hän on baletin tulisieläinen keskushahmo, joka laulaa dramaattisella, täyteläisellä äänellään Kuldar Sinkin säveltämät laulut.

Musiikki tavoittaa kiinnostavasti espanjalaisen atmosfäärin virolaisen soitinyhtyeen erinomaisen taitavasti soittamana, ja lopussa kuullaan vielä nauhalta Viron radion sekakuoroa, joka ei saata häpeään Viron mainetta kuorolaulun luvattuna maana.

Baletti saa voimansa musiikista, koreografiassa on tyyllistä hajontaa ja sen espanjalaisuus supistuu muutamiin sikäläisen tanssin tyyppisimpiin asentoihin ja latistuneisiin

Tatjana Voronina yhdessä *Kuoleman ja syntymän laulujen* monista nostoista.

Laulu ja tanssi Lorcan runojen tulkkeina

Estonia-baletin toinen ohjelma oli ensimmäistä parempi

koputuksiin pehmeillä tossuilla.

Solisteina tanssivat Angelika Agejeva, Andrei Izmestjev, Tatjana Voronina, Oleg Baranov ja Igor Vassin – nimiluettelosta voi vain arvailla, kuka kukin on. Menetykseni ei ole korvaamaton, koskapa heidän taidoissaan ei ole kovin suuria eroja.

Hehku puuttuu jokaiselta, ja epätasainen corps de ballet on niin ikään mukana enemmän velvollisuudentunnon kuin aidosta innostuksesta. Paikkansa pitää Mai Murdmaan aikaisemmin esittämä huomautus, että suomalaiset tanssijat suhtautuvat työhönsä vakavam-

min ja kunnianhimoisemmin kuin virolaiset, ja jälki on sen mukaista.

Estonian baletti on pysähtynyt provinssitasolle, sitä vastoin Suomen Kansallisbaletti purjehtii vahvassa myötätulessa kohti kansainvälisyyttä.

Kuoleman ja syntymän lauluissa pitkäveiteisyyden katkaisee väliajan jälkeen tanssittu kohtaus *Malagueña*, jossa tavoitetaan tunnelmaa ja dramaattinen nousu, kun "kuolema käy sisään ja ulos kapakassa". Siinä olisi ollut teokselle oiva päätepiste ilman loppua madaltavaa härtäudenharjoitusta.

Estonian baletti kaipaisi tuuletus-

ta ja nykyaikaisia virikkeitä, joita uskoakseni tuo tullessaan nyt alkunut yhteistyö Suomen Kansallisbaletin kanssa.

Sen ei tulisi olla pelkästään tanssijoiden vaihtoa vaan myös koreografien. Tartossa on kuulemma tanssittu hyvällä menestyksellä Marjo Kuuselan baletti *Seitsemän veljestä*.

Toivottavasti lähitulevaisuudessa nähdään myös Estonia-teatterin palkeilla jokin suomalainen teos. Jorma Uotisella esimerkiksi olisi uudenlaista annettavaa virolaiselle tanssilyleisölle.

IRMA VIENOLA-LINDFORS